HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

מסורת הש"ס

א) [גי' רש"י אינה כגי' שלפנינו ועי' מנחות נב. תוס' סוד"ה גזרו ועי' בבה"ז], ב) [צ"ל והתניא], ג) [תוספתא פ"א ה"ג ערכין ה:] (לקמן יא תמורה כא), ד) זבחים סו:, ה) זבחים סח:, ו) זבחים פד., ז) שם קיט:, ח) מדרבנן כו' ל"א בחטאת מתה הוא דמעל כו' צ"ק, ט) ע' בבה"ז שהניח רש"י בצ"ע שמוכח מכמה מקומות דלא מועלין היינו מדאורייתא ועי' צ"ק, י) צ"ל קדשים. צ"ק, כ) [מליקה רש"ש], ל) [זבחים פד.], מ) והאי דשינוי. צ"ק, נ) וקאמר ר"ש דאם כו'. צ"ק, ס) צ"ל לא מצי. צ"ק, ע) ותני דאם עלו לא ירדו וא"ש דקרי חדא מגו חדא שלא היה יכול כו'. צ"ק, פ) וקשה דא"כ היכי קאמר דקלטוה מחיצות כו'. צ"ק,

עין משפט נר מצוה

ז א מיי' פ"ג מהלכות מעילה הלכה ד:

ח ב מיי' שם פ"ד הלכה ג:

ט ג מיי' פ"ז מהלכות פסוה"מ הלכה ט:

י ד ה מיי' פ"ג מהלכות מעילה הלכה ז:

יא ו מיי' פ"ז מהלכות פסה"מ הלכה ט:

יב ז מיי' פ"ג שם הלכה ח:

יג ח מיי' פי"ד מהלכות מעה"ק הלכה ז:

אמינא חטאת א] הואיל ולכפרה קא אתיא (א) לא א) בדילין מינה ב] אבל קדשים הואיל ולאו לכפרה קאתי בדילי מנהון ולית בהו מעילה קמ"ל ג] וחטאת שמתה מי אית בה מעילה ב) והתנן ג) א חטאות המתות ב ומעות ההולכות לים המלח ד] לא נהנין ולא מועלין אמרי חטאות המתות ה] בחייהן בדילין מנהון לאפוקי היכא דמחיים דלא בדילין מיניה איתיביה רב יוסף לרבה חדא מגו חדא וחדא מגו חדא ד) וכולן ג אין מטמאים בגדים אבית הבליעה ד ומועלין בהן ה חוץ מחטאת העוף שעשה למטה כמעשה חטאת העוף לשם חטאת וקתני עילויה ה) ו כל שהיה פסולו בקדש אינו מטמא בגדים אבית הבליעה וכל שלא היה פסולו בקדש מטמא בגדים אבית הבליעה וקתני ו) ז כל שהיה פסולו בקדש אם עלו לא ירדו תיובתא דרבה תיובתא והא דפליגי בה רבה ורב יוסף פשיטא ליה לר' אלעזר דאמר רבי אלעזר ז) ח עולת במת יחיד שהכניסה לפנים

קלטוה

מדאורייתא אלא מאי מעל ח) מדרבנן והכא הוא בחטאת מתה דמעל דתמורה קדושתה דלכפרה אתיא אבל בשאר קדשים כגון עולה ואשם ושלמי צבור משום דלאו לכפרה אתו כיון שמתו לית בהו מעילה אפילו מדרבנן וקשה לעולא. אמר לך עולא ה"ה דבכל קדשי קדשים ס"ל לתנא נמי דמעל ומ"ש דנקט בחטאת טפי משאר קדשי קדשים דסד"א הואיל ולכפרה אתיא דכשהיא חיה קיימא לחטאת: **ובדילין מינה.** והשתא נמי כשהיא מתה בדילי מינה ולא אצטריך למגזר בה מעילה: **קמ"ל.** תנא דמעל וכ"ש בהנך דלאו לכפרה אתו י) ולית בהו מעילה הואיל ומחיים לא בדילי מינייהו אינשי כולי האי: **חטאות המתות.** כגון חמשה חטאות המתות: **ומעות ההולכות לים המלח.** הנך שנמצאו לאחר כפרה: **לא נהנין מהן.** מדרבנן דאיסורא איכא: ° **ולא מועלין.** ט) אפילו מדרבנן דהא ליכא למימר לא מועלין מדאורייתא אבל מועלין מדרבנן דלא (ב) מיתריך למימר הכי דכיון דתנא ליה ברישא לא נהנין מדרבנן דליכא אלא איסורא בעלמא היכי מיתריך למימר אבל מועלין אלא הכי מיתריך למימר לא נהנין מדרבנן ולא מועלין נמי מדרבנן דאיסורא בעלמא איכא ולא מעילה וקשה לעולא: **אמרי חטאות המתות.** כיון דלא קיימי להקרבה אלא למיתה בדילי מינייהו אינשי אפילו מחיים וכ"ש לאחר מיתה דמאיסי ולא אתי לאיתהנויי מינייהו הילכך לא אצטריך למיגזר בהו מעילה לאפוקי שאר י) חטאות דלהקרבה קיימי דלא בדילי מינייהו מחיים אצטריך למגזר בהו מעילה לאחר מיתה: **איתיביה רב יוסף לרבה חדא מגו חדא וחדא מגו חדא.** כלומר שלא מצא לו קושיא ממשנה אחת עד שדקדק ג' משניות זו מזו וזו מזו והעמיד השלישית בשנוי מקום שחיטה כ) וקתני בה אם עלו לא ירדו. ואלו המשניות במסכת זבחים תרי מינייהו הוו בפ' חטאת העוף (דף סו: ודף סח:) והשלישית בפרק הסמוך לו (ג) ל). והכי קתני התם חטאת העוף שעשאה כמעשה עולת העוף ועולת העוף שעשאה כמעשה חטאת העוף וכו' ואוקמינן התם בגמ' דכל הני דתני התם היינו ששינה במקום מליקה ושינוי הזאה וקתני התם וכולן אע"ג ששינה בהן לא חשיבי כנבלה אלא דינן כמליקה ואינן מטמאין בגדים אבית הבליעה ומועלין בהן דלא יצאו מקדושתן חוץ מחטאת העוף שעשאה למטה מחוט הסיקרא כמעשה חטאת העוף לשם חטאת דהיינו כמצוותה דמצוותה הוי למטה מחוט הסיקרא דאין מועלין בה שהרי יש לה עכשיו שעת היתר לכהנים ואע"ג דתנא בההיא משנה עצמה עולת העוף שעשאה למעלה דהיינו כמצוותה לא תני דאין מועלין בה משום דעולה כליל ואע"פ שנעשית כמצוותה אין בה היתר לכהנים הילכך מועלין בה: **וקתני.** בההיא (ד) משנה עצמה כל שהיה פסולו בקדש כגון הני דשינה במליקה והזאה אינו מטמא בגדים אבית הבליעה. והיינו חדא מגו חדא כלומר דהכי דייקינן דכי היכי דההיא דקתני וכולן אינן מטמאין בגדים מיירי בשינוי מקום מליקה כדמוקמינן התם אף הא נמי דתני כל שהיה פסולו בקדש אינו מטמא בגדים מיירי בשינוי מקום מליקה: **וכל שלא היה פסולו בקדש.** כגון שעבר זמנו או שיבש גפה או נקטעה רגלה דהיינו פסול דשלא בקדש אלא שאירע לה קודם שהוקדשה ונמלקה מטמא בגדים אבית הבליעה: **וקתני.** בפרק הסמוך לו כל שהיה פסולו בקדש אם עלו לא ירדו. והיינו אידך וחדא מגו חדא דכי היכי דהאי כל שהיה פסולו בקדש אינו מטמא בגדים אבית הבליעה מיירי בשינוי מקום מליקה דהיינו תחילת עבודה אף האי דקתני נמי כל שהיה פסולו בקדש אם עלו לא ירדו בשנוי מקום מליקה מיירי וקתני אם עלו לא ירדו וכי היכי דבשנוי מקום מליקה לחוד דהיא התחלת עבודה קתני אם עלו לא ירדו הוא הדין במתניתין בשנוי מקום שחיטה לחוד דהיינו התחלת עבודה אם עלו לא ירדו. והיינו תיובתא דרבה תיובתא: **והא דפליגי ז) (עלה) רבה ורב יוסף.** בשנוי מקום שחיטה לית ליה לרבי אלעזר דאמר רבי אלעזר עולת במת יחיד שהכניסה לפנים דהכי תנינן תמן במס' זבחים בפ' בתרא (דף קיג:) מה בין במת יחיד לבמת צבור דהיינו מזבח במת יחיד אינה טעונה צפון ולא תנופה ולא הגשה ולא ריח ניחוח ואינו נפסל ביוצא כו'. אם הקדיש בהמה להקריבה עולה בבמת יחיד בשעת היתר הבמות ונמלך והכניסה לפנים לעזרה להקריבה במזבח:

קלטוה

חדא מגו חדא וחדא מגו חדא יז] כו'. שלשה בבות הביא כדמפרש ואזיל וכולן אין מטמאין בגדים כו' משנה היא בזבחים פ' חטאת העוף (דף סו:) וקאי אבבא דלעיל מינה ששונה כל פסולי מליקה והשתא קאמר אע"ג דנעשית מליקתן בפסול מ"מ מהניא מליקה לאפוקינהו מידי טומאת נבלת העוף טהור ומועלין בהן חוץ מחטאת כו' האי חוץ מחטאת לא קאי אלא אמועלין בהן משום דבעולה ט] מועל בה אף כי נעשית כדינה קאמר חוץ מחטאת שעשאה למטה כמעשה חטאת לשם חטאת דהרי היא נעשית כדינה הילכך אין מועלין בה שהרי יש בה שעת היתר לכהנים וקאמר עלה י] כל שפסולו בקדש אינו מטמא כו' פירוש כל יא] שיש לו הכשר במקום אחר כגון יב] כל שינוי מליקה דקאמר ברישא אלמא קרי פסולו בקדש לכל יג] דאין מטמא בגדים אבית הבליעה והתם קתני עולת העוף שעשאה למטה פסולה ואין מטמא בגדים אבית הבליעה ובפרק המזבח מקדש (זבחים דף פד.) תנן במילתיה דר' שמעון כל שפסולו בקדש הקדש מקבל ואם עלו לא ירדו מ) אלמא דשנוי עולת העוף שעשאה למטה כלומר שמלקה למטה נ) קאמר ר' שמעון אם עלו לא ירדו והיינו כמו יד] דשינוי דדרום בבהמה דמליקת עוף כשחיטה בבהמה אבל מחטאת שעשאה למעלה לא מייתי דהא אמר בחטאת מלקה בכ"מ במזבח כשרה והא דתניא פר' חטאת העוף (שם דף סו.) חטאת טו] שעשאה למעלה פסולה ר"ל דשני בהזאה טז] ומשינוי דנתינת דם ס) מצי למיפרך דהא לא דמי כלל לשינוי דרום דשחיטה אבל פריך שפיר מעולה שעשאה למטה דאמר מה הקטרה בראשו של מזבח אף מליקה בראשו של מזבח הילכך יז] מלקה למטה פסולה והאי שינוי דמליקה הוי כמו שינוי יח] דשחיטה ע) וא"ש דקרי חדא מגו חדא הא דאם עלו לא ירדו שלא היה יכול להוכיח פירוש דפסולו בקדש אלא מכח דכל שפסולו בקדש דפרק חטאת העוף (שם דף סח:) הרי לך מגו חדא וגם מההיא דכל שפסולו בקדש דפ' חטאת העוף אינו יכול להוכיח אלא מההיא דלעיל בסמוך דעולת העוף שעשאה למטה והרי לך מגו חדא אחריתי ויש ספרים גורסים חדא מגו חדא וחדא מגו תרתי וקרי חדא מגו חדא ההיא דכל שפסולו בקדש דפרק חטאת העוף לפי שצריכה לבבא דלעיל מינה וההיא דמזבח מקדש קרי חדא מגו תרתי לפי שצריכה לההיא דפרק חטאת העוף (שם דף סו:) דאיכא תרתי בבי כל שפסולו בקדש וריפא עולת העוף שעשאה למטה כמו שפירשנו לעיל יט]:

והא דפליגי רבה ורב יוסף פשיטא ליה לר"א. כלומר מתוך דברי ר"א ניכר שפשוט לו אי כרבה אי כרב יוסף דאמר ר"א עולת במת יחיד כו' כלומר עולה שהוקדשה ליקרב בבמת יחיד כגון לאחר שבאו לנוב ולגבעון וגלגל שהותרו הבמות והרוצה לעשות במה בראש גגו עושה: **שהכניסה** לפנים. כ] פירש"י בפרק בתרא דזבחים (דף קיט:) כגון לאחר שחיטה פ) וקשה דר"א היכי קאמר מחיצה לכל דבר הא לא שייך בה צפון כיון דנשחטה אלא נראה לפרש שהכניסה כא] חיה לפנים אחר שהוקדשה ליקרב בבמת יחיד כב] שהכניסה לבמת צבור קלטה מחיצה לכל דבר לענין כל הדברים האמורים בפ' פרת חטאת (זבחים דף קיב:) דתנן התם מה בין במת יחיד לבמת צבור כיהון וכלי שרת ושחיטת צפון כו' ובעי ר"א עלו מהו שירדו כו' האי עולת במת יחיד דאמר שדינה לשחוט בצפון לפי שהכניסה לפנים אם שחטו בדרום ועלו מהו שירדו והשתא דייק מינה הש"ס מדקא מיבעיא ליה האי כלומר כג] שמן הדין לא היה מקומן בצפון שהיא במת יחיד הא אידך פשיטא ליה כלומר אבל עולת במת צבור דאפליגו ביה רבה ורב יוסף פשיטא ליה דאי ס"ד דמספקא ליה כד] איבעי ליה הא ברישא אלא שמע מינה דפשיט ליה ומפרש הש"ס כה] הכי אתיא הבעיא בין לרבה בין לרב יוסף חדא מגו חדא קא מבעיא ליה כלומר קבעי בעולת במת יחיד שהוא מסופק מגו עולת במת צבור שהוא פשוט לך כו] עד כאן לא קאמר רבה התם אם עלו ירדו אלא משום דמחיצה כתיקנה פסלה כלומר שנדר

העולה

מוסף רש"י

ומעות ההולכות לים המלח. דהוו כחטאת שמתו (בש"מ: שנתכפרו) בעליה דאזלא למיתה ואם נהנה אדם מהם אינו חייב קרבן דלא קרינא ביה מקדשי ה' הואיל ולאיבוד אזלי (ערכין ה:). **ולא מועלין.** אין מועלין בהן, דלאיבוד קיימי ולאו קדשי גבוה נינהו (מנחות ד:). **וכולן.** אע"פ שנפסלו, מליקתן מטהרתן מידי נבלה, אין מטמאים בגדים אבית אבליעה. כדין נבלת עוף טהור, ומועלין בהן. ואף בחטאת הואיל ונפסלו ואין בהן שעת היתר לכהנים לא יצאו מידי מעילה שבהן, חוץ מחטאת העוף כו' לשם חטאת. דכשירה היא ויש לה שעת היתר לכהנים ושוב אין בה מעילה אפילו לזר (זבחים סו:). **כל שהיה פסולו בקדש.** שבאה לעזרה בהכשרה ונפסלה (שם סח: וכעי"ז פד.). **שהכניסה לפנים.** לאחר ששחטה בחוץ (שם קכ.).

הגהות הב"ח

(א) גמ' ס"ד אמינא חטאת הואיל ולכפרה קא אתיא בדילי מנהון ולית בהו מעילה קמ"ל כצ"ל ותיבות לא בדילין מינה אבל קדשים הואיל ולאו לכפרה קאתי נמחק: (ב) רש"י ד"ה ולא מועלין וכו' מדרבנן דלא מצית למימר וכו' אלא איסורא בעלמא היכי מצית למימר אבל מועלין אלא הכי מצית למימר: (ג) ד"ה איתיביה וכו' בפ' הסמוך לו בפ"ט והכי קתני: (ד) ד"ה וקתני בההיא פירקא במשנה כל שפסולו:

גליון הש"ס

רש"י ד"ה ולא מועלין **אפילו מדרבנן.** עי' לקמן יב ע"ב תוס' ד"ה ודמיו:

שיטה מקובצת

א] חטאת נ"א בעלת מום הואיל ולא חזיא לכפרה לא בדילין מינה אבל קדשים תמימים הואיל וחזיין לכפרה ובדילין מינהון אימא לא קמ"ל (תיבת לא נמחק) חטאת הואיל ולכפרה אתיא לא בדילי מינה והוצרך לגזור בה מעילה אבל שאר קדשים לא צריך לגזור הואיל ובדילי מיניה וקשה כי ברוב ספרים הגירסא חטאת הואיל ולכפרה אתיא בדילי מינה לכך נראה להר"מ מתו תנינא פי' דלא כעולא דנקט חטאת משמע דוקא חטאת אבל שאר קדשים לא ומשני סד"א חטאת הואיל ולכפרה אתיא בדילין מינה כלומר ה"ה בשאר קדשים וחטאת איצטריכא ליה דמהו דתימא כיון שבא לכפרה מבדיל בדילי מינה עד שתעשה כפרתה ולא צריכי לתקן בהו מעילה קמ"ל דאף בחטאת גזרו. תוס' חסר בדפוס: ב] מתיבת אבל עד תיבת קמ"ל נמחק: ג] וחטאת שמתה מי אית בה מעילה. אפילו מדרבנן והא תנן חטאות המתות סימן ותמנע ולד חטאת תמורת חטאת מתו בעליה נתכפרו בעליהן באחר עברה שנתה: ומעות ההולכות לים המלח. פי' כגון שהפריש מעות לחטאתו ומת: ד] לא נהנין ולא מועלין ומדרבנן קאמר דאי מדאוריית' ליתני מועלין להשמיענו [דמדרבנן] יש מעילה כמו דתנן יצא לנחל קדרון כו' ואע"ג דגבי תורין שלא הגיע זמנן תניא לקמן לא נהנין ולא מועלין ובגמרא מפרש דלא מועלין מן התורה אבל מדרבנן מועלין וי"ל דהתם דקאמר ת"ק מועלין מן התורה קאמר ר"ש אין מועלין אבל הכא דלא קאי אשום תנא לא. תוס' אמרו בני הישיבה. פ"ה תירצו דלא דמי דחטאות המתות מחיים בדילי מינייהו כלומר איסור שלהן נגמר מחיים קודם שימותו אבל קדשים שמתו דמחיים לא בדילי מינייהו לכן צריכין לתקן בהו מעילה מדרבנן. תוס' כל זה חסר בדפוס: ה] המתות מחייהן בדילין מנהון לאפוקי הכא דמחיים לא בדילין: ו] אתו דאית בהו: ז] בה רבה תיבת עלה נמחק: ח] חדא כלומר מכח שלשה בבות אתיא האי סברא כדמפרש: ט] דבעולה מועלין בה: י] עלה בבבא אחרת כל: יא] כל שפסולו בעזרה וקשה דבפ' הכל שוחטין (דף כ ע"ב) קאמר מלק בסכין (אין) מטמא בגדים אבית הבליעה ולשם קרי ליה אין פסולו בקודש אע"ג דפסולו בעזרה לכן נראה לי פי' פסולו בקודש כלומר שפסולו כשר בקודש שיש: יב] תיבת כל נמחק: יג] לכל הני דאין: יד] כמו שינוי דדרום בבהמה דמליקה בעוף כשחיטה בבהמה אבל מחטאת העוף שעשאה: טו] בהזאה וכדמוקי לה התם ומשינוי דנתינת דם לא מצי: טז] הילכך כי מלקה: יז] שינוי דשחיטת דרום והשתא קרי חדא מגו חדא הך דאם: יח] לעיל והשתא פי' דמייתי מעולה ומשינוי דמליקה וקשה דבזבחים פ' חטאת העוף משמע שינוי דעולת העוף ר"ל ממיצוי וה"נ פי' לעיל דמשינוי נתינת דם לא מצי למיפרך משום דלא דמי לשינוי דדרום משום דבשינוי נתינת דם כבר עשה השחיטה בהכשר והכי איתא התם גבי מתניתין דעולת העוף שעשה למטה כמעשה חטאת כו' וקאמר דשני במאי אילימא דשני במליקה וכו' נימא דלא כרבי יהושע דאי כר"י האמר דאין מועלין בהם ומשני אלא במיצוי אלמא משמע דשינוי דעולת העוף ר"ל ממיצוי וא"כ קשה כדפרישית ותירצו בתוס' דאה"נ דהשינוי בעולת העוף ר"ל ממיצוי וכ"ת א"כ אינו דומה לשינוי דרום דשחיטה כדפי' י"ל דמיצוי דם דומה קצת לשחיטה כיון דצריך לאחוז הצואר בחוזק כדי להוציא הדם ודוחק הוא לכן נראה למהר"פ דהא דקאמר הכא דשני במיצוי דעולת העוף היינו דוקא לגבי הא (קאמר) [דקאמר] בסיפא מועלין בהם כדקאמר התם תלמודא דאי במליקה כו' אם כן מתניתין דלא כר"י דקאמר אין מועלין ולכך צריך לאוקמי במיצוי אבל לגבי דאין מטמאין בגדים אבית הבליעה הוי מצי למימר דשני במליקה ואין להקשות דלגבי דאון מטמאין בגדים אבית הבליעה נמי [נימא] דלא כר"י דבהא לא פליג ר"י וכן מוכח במשנה דהתם דקאמר גבי עולת העוף שעשאה למטה כמעשה חטאת לשם חטאת דהיינו שינוי דעולת העוף א"ר יהושע אין מועלין בו ומיירי הא דקאמר אין מועלין בו בשינוי דמליקה כדמוכח התם ולא הזכיר ר"י במילתיה דאית ליה דאין מועלין בה א"כ משמע דבשינוי מליקה נמי לא פליג ר"י כי אם לגבי מעילה אבל הוא מודה לגבי [ר"א] דשינוי דמליקה נמי דעולת העוף דאינו מטמא בגדים אבית הבליעה דלהכי אהניא המליקה כדמוכח התם תלמודא [דמשום] דאין מטמא מייתי הכא וא"כ דשינוי דעולת העוף [מצי איירי] ממליקה וניחא טפי דהיינו עבודה קמייתא דשחיטה כך נראה למהר"פ ז"ל כך מצאתי: כ] לפנים מן הקלעים בבמה גדולה קלטתו מחיצת המשכן וחשבינן כאילו קריבה מתחילה לבמה גדולה ובמה גדולה חלוקה מבמת יחיד מכהונה ומצפון ומכלי שרת ומיוצא פי' רש"י בפ' בתרא דזבחים שהכניסה לפנים ר"ל לאחר שחיטה וקשה דא"כ היכי קאמר קלטה מחיצה: כא] שהכניסה היא תיבת חיה ל"ש: כב] הכניסה בבמת צבור אות ש' ל' נמחק: כג] כלומר אותה שמן הדין לא היה מקומה בצפון כי אם בבמת יחיד אלא מחמת קליטה: כד] ליה. א"כ הוי ליה למבעי מינה ברישא: כה] הש"ס ואזיל היכי אתיא: כו] לך ור"ל כמו את"ל קאמר עד:

רבינו גרשום

איצטריך סד"א. התם בחטאת בעלת מום שמתה כיון דמחיים לא חזיא לכפרה ולא בדילי מינה להכי איצטריך למיתנא וכשהיא מתה כיון שנהנה ממנה כל שהוא מעל אבל בקדשים תמימים שמתו הואיל וחזיא לכפרה ובדילי מנייהו מחיים אימא כשמתו בדילי נמי ולא איצטריך למיגזר בהו מעילה: קמ"ל. עולא דמדרבנן אית בהו מעילה. מפי' המו': מתו נמי תנינא דלא. דאין מועלין בהן וקשיא לעולא: הנהנה מן החטאת. בעלת מום כשהיא חיה כו' וכשהיא מתה. כיון שנהנה כל שהוא בחטאת תמימה מיירי הא סיפא וקתני מעל מדרבנן ומאי דקאמר מעל הני מילי בחטאת דלכפרה אתיא אבל בשאר קדשי קדשים כגון עולה ואשם (אפילו) [כיון] דלאו לכפרה אתו כיון שמתו הנהנה לא מעל מדרבנן וקשיא לעולא: אמר לך עולא הוא הדין דבכל קדשי קדשים שמתו סבירא ליה לתנא נמי דמעל. ואמאי קתני ומאי שנא דנקט בחטאת שמתה טפי משאר קדשי קדשים דסד"א הואיל ולכפרה אתיא דכשהיא חיה קיימא לחטאת ובדילי מינה והשתא נמי כשמתה בדילי מינה ולא איצטריך בהא דמועלין בה: קמ"ל. תנא דמעל וכ"ש בהנך דלא לכפרה אתיין דמעל כדאמינא: חטאות המתות. הנך חמש דמתות: ומעות ההולכות לים המלח. הנך שנמצאו לאחר כפרה לא נהנין מדרבנן ולא מועלין אפילו מדרבנן: אמרין חטאת המתות. כיון דלאו להקרבה קיימי אלא למיתה בדילי מינייהו אפילו מחיים וכ"ש לאחר מיתה דמאיסי ולא אתי לאיתהנויי בהו הילכך קתני לא מועלין: לאפוקי. הכא בשאר חטאות דלהקרבה קיימי דמחיים לא בדילי מינהון דאיצטריך למיגזר בהו מעילה לאחר מיתה: איתיביה רב יוסף לרבה חדא מגו חדא וחדא מגו חדא. כלומר שלא מצא לו קשיא בפירוש אלא דקדק ג' משניות זו מזו וזו מזו עד שהעמיד השלישית בשינוי מקום שחיטה וקתני בה אם עלו לא ירדו והיינו קושיא דרבה ואלו הן המשניות במסכת זבחים שתים בפרק חטאת העוף: וכולן. הני דתנן לעיל שינוי מקום מליקה ושינוי הזאה לא חשיב כנבילה אע"ג הואיל ושינה אלא דינה כמליקה: ואין מטמא בגדים אבית הבליעה ומועלין בה. דלא יצאת מקדושתה: חוץ מחטאת העוף שעשאה למטה כדין מעשה חטאת לשם חטאת. דנעשית כמצותה ואין מועלין בה שהרי יש לה עכשיו שעת היתר לכהנים וקתני עליה בההוא מתניתין: כל שהיה פסולו בקדש אינו מטמא [בגדים] אבית הבליעה והיינו חדא מגו חדא דההיא דקתני וכולן אין מטמא בגדים אבית הבליעה בשינוי מקום מליקה מיירי כדאוקמינן התם אף הכא נמי כל שהיה פסולו בקודש אינו מטמא בגדים אבית הבליעה בשינוי מקום מליקה וכל שלא היה פסולו בקדשים מטמא בגדים כגון שעיבר זמנו או שיבש גפה או שניסמה עינה ושנקטעה רגלה דהיינו פסול שלא היה לו בקודש אלא שאירע לה קודם שהוקדשה מטמא בגדים אבית הבליעה וקתני באידך פירקא כל שהיה פסולו בקודש אם עלו לא ירדו והיינו אידך חדא מגו חדא דמה האי וכל שהיה פסולו בקדשים אינו מטמא בגדים מיירי בשינוי מליקה דהיינו אתחלתא דעבודה אף האי וכל שהיה פסולו בקדשים דקתני אם עלו לא ירדו בשנוי מקום שחיטה מיירי דהיינו אתחלתא דעבודה קא מיירי וקתני אם עלו לא ירדו: והיינו תיובתא דרבה תיובתא: והאי דפליגי בה רבה ורב יוסף בשינוי מקום שחיטה פשיטא ליה לר' אלעזר. דסבירא ליה אי כרבה אי כרב יוסף: מנלן דאמר ר' אלעזר עולת במת יחיד. שהקדישה להקריבה בבמת יחיד בשעת היתר הבמות דלית ביה איסור יוצא בבמת יחיד. והכניסה לפנים